

Atac al cor de la república francesa

Amb la inculpció de l'ex-primer ministre Alain Juppé per un escàndol d'adjudicació de falsos llocs de treball, la justícia francesa s'acosta cada cop més al president Jacques Chirac. Precisament quan gaudeix de més popularitat.

Amb una oposició com aquesta, el primer ministre socialista Lionel Jospin pot gaudir amb tranquil·litat de la seva popularitat. Des de fa quinze mesos, des que van perdre les eleccions generals avançades per un envaniment desmesurat, els conservadors francesos continuen buscant el tamboret on asseure's i retrobar una mica d'aire i equilibri, com un boxador sonat.

Després de perdre les legislatives, va venir la crisi de l'aliança entre el partit gaullista (RPR) i els liberals de la UDF. La treva imposada per les respectives direccions va durar fins la nova bufetada de les eleccions regionals, a començament d'any. La resposta al pànic va ser una fugida endavant: pactar amb el Front Nacional per obtenir unes quantes presidències regionals.

La jerarquia va replicar amb l'expulsió fulminant, però els sancionats no van trigar a crear les seves pròpies formacions, amb noms que en alguns casos eren tot un desafiament, com La Dreta, fundada l'abril d'aquest any per Charles Millon. Els capítostos de la dreta, en lloc d'intentar presentar una façana més o menys sense esquerdes, van decidir aleshores fer esclatar l'edifici per contruir-ne un altre (L'Aliança, fusió de la UDF, l'RPR i la Democràcia Liberal, fundada el passat 14 de maig).

I ara tornen els escàndols judicials. De fet, la justícia francesa, que està demostrant ser molt més

independent del que podien fer creure les seves limitades forces, no ha deixat mai de rosegar l'os dels finançaments il·legals dels partits, clau de tots els escàndols dels darrers anys en l'escena política. Però ja se sap que els jutges tenen un mètode de treball molt més rigorós que el ritme frenètic dels polítics.

La inculpció d'Alain Juppé, ex-primer ministre i mà dreta del

Presumptament Juppé "col·locà" desenes de militants gaullistes a l'Ajuntament de París, quan era tinent d'alcalde.

president Jacques Chirac des de fa vint anys, era esperada pel mateix acusat des de feia setmanes, però no per això ha deixat de provocar una commoció en l'escena política gal·la. Molts dels casos oberts per la justícia francesa al voltant de la gestió de l'alcaldia de París, quinze en total, apunten un cop darrere l'altre a la màxima autoritat de l'estat. Per primera vegada en la història de la república francesa, un president es podria veure en la delicada situació de ser acusat de corrupció.

A Alain Juppé, a qui ningú nega les excepcionals dots d'estrateg financer, l'acusen de "malversació de fons públics, abús de béns socials i abús de confiança", entre altres coses. En l'acta dictada el passat 21 d'agost pel jutge Patrick Desmure s'explica que Juppé, així com l'antic director de gabinet de Chirac en la seva època d'alcalde, Michel Russin, van "col·locar" presumptament unes quaranta persones de l'RPR dins la maquinària burocràtica de l'alcaldia (40.000 funcionaris en total). Altres fonts parlen de fins a dos-cents llocs de treball ficticis. Els sous dels militants del partit gaullista eren pagats per empreses privades a canvi d'obtenir tracte de favor en les subhastes públiques, segons el jutge Desmure.

Legislació fosca. Juppé es defensa al·legant que quan ell va arribar a la secretaria general de l'RPR el 1988, encara no hi havia una legislació clara sobre el finançament dels partits. "Hi va haver un període de transició, 1988-1995, que vaig haver de viure (...) Vaig donar instruccions precises als qui s'encarregaven de gestionar diàriament l'RPR d'ajustar-se a la llei", explica Juppé. Segons l'ex-primer ministre, quan va deixar la presidència del partit, el 1997 (després de la seva derrota en les legislatives), els comptes del partit eren perfectes i no tenien ni una taca.

El problema és que durant dot-

ze anys de la seva vida política, entre 1983 i 1995, Juppé va ser a més a més tinent d'alcalde de París, encarregat de les finances, i per tant tenia responsabilitats públiques, aquesta "confiança" pública de la qual sembla ara haver abusat. Sobretot si es té en compte que el 1990 l'Assemblea Nacional francesa va decretar una amnistia per als afers de finançament polític.

Entre 1990 i 1995, doncs, l'ex-tingent d'alcalde de París presumptament va continuar donant ordres o com a mínim aprovant la contractació de secretàries que ni treballaven ni eren pagades per l'ajuntament, sabent que era il·legal.

No cal escandalitzar-se. Anys més tard, quan Juppé ja era primer ministre i la justícia ja havia decidit obrir unes quantes investigacions sobre la gestió de l'alcaldia de París (en mans dels conservadors des de 1977), la mateixa dona de l'actual alcalde, Jean Tiberi, presumptament va cobrar 200.000 francs per un informe de 36 pàgines ple de faltes d'ortografia. El jutge encarregat del cas va descobrir-ho tot sol, després de fer un escorcoll al domicili del matrimoni durant el qual els policies que havien d'acompanyar-lo es van negar a entrar.

Antologia dels disbarats. Els embolics judicials de l'RPR mereixeran d'aquí uns quants anys una gran antologia dels disbarats i els errors polítics més grollers, però ara per ara la qüestió és molt més seriosa. Es tracta de saber si Juppé, com algun conegut ex-responsable polític espanyol, acabarà explotant i explicant fins a quin punt l'actual president de la república francesa sabia el que es cuinava a l'alcaldia de París quan ell n'estava al càrrec.

"En la inculpció de Juppé, el que em sorprèn és que s'acusí l'ex-tingent d'alcalde i no l'alcalde de París (de l'època, és a dir, Chirac), que no podia deixar de saber (el que succeïa)", ha afirmat verinosament el número dos

del Front Nacional, Bruno Megret.

Irònicament, a Chirac li cauen els problemes en moments en què gaudeix de la popularitat més alta que mai ha conegut, després de la Copa del Món. Per ara les proves que l'involucren són minses: una simple nota manuscrita de 1990, en què Chirac, en resposta a una demanda de "col·locació" de Juppé per a un militant de l'RPR, respon que cal que "aquest excel·lent noi no sigui penalitzat", o sigui, que cal trobar-li un feina. Però si es té en compte la tenacitat dels jutges instructors, i el nombre de casos oberts i alts càrrecs del partit gaullista involucrats, qualsevol cosa és possible.

Els fidels de Chirac continuen denunciant a grans crits la "campanya mediàtica" en contra del cap d'estat, però el cas és que alguns experts ja han començat a analitzar discretament la possibi-

litat d'investigar el president per fets anteriors a la seva elecció. La constitució francesa no és gaire clara sobre la qüestió, però l'exemple nord-americà malauradament hi és molt present.

Segons el diari conservador *Figaro*, "a la cinquena república el president és irresponsable (penalment), excepte per alta traïció". França, en opinió dels conservadors, "encara no és" com Estats Units. Altres experts, però, creuen que la irresponsabilitat penal és vàlida durant l'exercici de les seves funcions, tal i com especifica l'article 68 de la Constitució. En aquest cas, doncs, la justícia podria actuar contra l'ex-alcalde de París i actual president de França. Segons el diari *Le Monde*, al capdavant això ho haurà de decidir el Tribunal de Cassació, l'equivalent francès d'un tribunal suprem.

Alain Juppé, ex-primer ministre i mà dreta de Jacques Chirac, esperava des de feia setmanes aquesta acusació. Ara es tracta de saber si acabarà explicant fins a quin punt el president francès sabia el que es cuinava al consistori parisenc quan ell era alcalde.

Jordi Zamora (París)